Obsah

ÚVOD **7**

Kapitola I **11**
"Neologizace" a jazykotvorné činitele ***11***
a) Etapy procesu neologizace 11
b) Významotvorné činitele 12
c) Formální/označující stránka slova 15
d) Vztah synonymický 17
e) Vztah antonymní 19
f) Vztahy k slovům s týmž slovotvorným formantem a k slovům stejného slovotvorného základu 21
g) Souvztažnost syntagmatická 22
h) Činitel expresivní 25
ch) Činitel stylistický 26
i) Slovotvorba ve vztahu ke kognitivnímu pojetí jako hybné momenty dynamiky slovní zásoby jazyka 27
j) Projevy analytizmu a syntetizmu 29
k) Móda jako faktor dynamiky 30
l) Neologizmy a jejich začlenění do domácí slovní zásoby. Česky, rusky nebo anglicky? 32
m) Shrnutí 38

Kapitola II **40**
Odchody a návraty ***40***
a) Železničář 40
b) Patník 42
c) Bohyně 43
d) Let, letec, letoun 44
e) Pilot 46
f) Radiové a televizní vysílání 48
g) Síťovka 50
j) Protivník, protichodec 51
k) Občinník, aktivista 53
l) Aspirant 55
m) Lži 56

Kapitola III **58**
Centrum a periférie v česko-ruském srovnání vývojové neologie ***58***
a) Postavení jednotek ve vztahu k centru a periférii 58
b) Proměny „ideologických" slov 59
c) Neekvivaletní slovní zásoba a domácí lexémy 60
d) Funkční odlišnosti cizí slovní zásoby v obou jazycích 63
e) Shrnutí 66

Kapitola IV **67**
Otázky komparativní lexikální dynamiky ***67***
a) Obnova slovní zásoba jako jeden z projevů dynamizmu jazyka 67
b) K některým systémovým aspektům internacionalizačních procesů 68
c) Tendence k jazykové symetrii 70
d) Analytizmus vyjadřování 72
e) Expresivita, generalizace a diferenciace 72

Kapitola V **76**
Proces neologizace ve specifických lexikálně-sémantických subsystémech ***76***
a) Historický exkurs 76
a1) Od středověku k počátkům současné ruštiny. *77*
a2) Formování terminologie nových disciplin. *78*
a3) Matematika a aritmetika. *79*
a4) Astronomie a geografie. *82*
a5) Fyzikální terminologie. *83*
b) Česko-ruské a rusko-české obohacování slovní zásoby 85
b1) Etapa českého národného obrození *85*
b2) Období legionářské a porevoluční *87*
c) Neologizace ve sféře vlastních jmen? 89
c1) Slovanská rodná jména. *92*
c2) Funkce proprií a apelativ *92*
c3) Vývojové a funkční změny rodných jmen *94*
c4) Jazykové proměny rodných jmen *96*
c5) Mezi apelativy a proprii *98*
c6) Exonyma v češtině. *102*
c7) Neologizační nominace v názvech sportovních klubů a jiných organizací. 105
c8) Chrématonyma v češtině a ruštině *107*

Kapitola VI **110**
Nová slovní zásoba v současné ruštině a češtině ***110***
a) Charakteristika současných ruských neologizmů a vývojové paralely 110
b) Základní tendence v současné ruštině 111
c) Přímé výpůjčky 113
c1) Amerikanizmy *113*
c2) Staroslověnizmy *116*
d) Zkratková pojmenování *116*
e) Produktivita internacionálních prefixálních komponentů 117
e1) Produktivita prefixálních komponentů авиа-, авто- *118*
f) Terminologické a odborné lexikon a internacionální prefixoidy 122
f1) Historický exkurs *125*
f2) Expanze „technických" prefixoidů v současné ruštině *127*
f3) Původní prefixy(prefixoidy) *127*
f4) Úloha internacionálních přípon v procesu neologizace a internacionalizace *128*
g) Složená pojmenování 130
h) Apoziční složeniny 131

ch) Další aspekty procesu neologizace 131
i) Osvojování neologizmů cílovým jazykem 133
j) Neekvivalentní slovní zásoba-součást neologizmů 135
k) K některým funkčním zvláštnostem cizojazyčných výpůjček v češtině a ruštině 136
l) Dynamika ve sféře frazeologizmů 137
m) Shrnutí 142

Kapitola VII **145**
Rostlinná nomeklatura v procesech neologizace ***145***

Závěr **155**

Literaura **159**
Slovníky a další prameny **163**
Periodika **165**
Použité zkratky **165**